

Perspektivnotat for Serviceområde 04 Grønne Områder

Faktabeskrivelse

Natur og Grønne Områder varetager administrationen af drift af natur, vandløb og det åbne land. Driftsopgaverne omfatter blandt andet: Vedligeholdelse af offentlige vandløb, privatejede fredede områder, pleje af fortidsminder samt kommunale skov- og naturarealer, naturpleje og naturgenopretning.

Drift og udvikling af alle kommunens friluftsfaciliteter, parker og grønne områder, som er rettet mod borgernes udvidede brug, herunder borgersamarbejdsprojekter og foreningers brug af kommunale arealer til f. eks. jagt, hundeklubber mv. Der administreres naturcentre, naturstier samt lejrpladser foruden formidling og arrangementer

Der knytter sig følgende tal og fakta til opgaverne:

- 667 ha bynære grønne arealer og parker
- 1.200 ha kommunale og miljøcertificerede skove
- 600 ha kommunale naturområder
- 4.340 ha fredede områder, hvoraf ca. halvdelen er privatejet med kommunal plejepligt
- 750 km vandløb hvor der udføres vandløbsvedligeholdelse
- 52 okkerrensingsanlæg
- 728 fortidsminder
- Administration af ca. 14.000 ha beskyttet natur fordelt på over 6.500 lokaliteter
- Præstbjerg og Løvbakke Naturcentre, friluftsfaciliteter og anlæg, samt Løvbakke Dyrehave

Fremtidsperspektiver

I Naturen kan vi koble af og give hjernen et frirum. Her er tid til ro, omtanke og fordybelse. Det er den perfekte ramme for fællesskaber, der gerne vil noget sammen og gerne vil hinanden.

Når man spørger voksne om de bedste minder fra deres barndom, foregår de ofte i naturen. De minder skal vi også give vores børn og børnebørn. Naturen er vores livsgrundlag, som forsyner os med frisk luft, rent vand, sunde fødevarer og muligheden for at leve et godt liv.

Overordnede mål for natur og grønne områder fremgår af Herning Kommunes Park- og Naturpolitik og af vedtaget Friluftsstrategi og Klimatilpasningsstrategi. Der er fokus på såvel benyttelse som beskyttelse af naturen. Den prioriterede rækkefølge er; bevare, beskytte, genoprette og understøtte brugen af naturen. Naturen betragtes som en helhed, hvor landskab, natur og kulturhistorie tilsammen rummer fortællinger om egnens udvikling. Fortællinger, som er med til at tegne billedet af Herning Kommune.

Vandplaner

Vandplanerne er en samlet plan for at sikre det danske vandmiljø. Det skal sikre renere vand i vores søer, fjorde og åer, den kystnære del af havet, samt grundvandet i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv.

Der er fortsat mange indsatser, der skal gennemføres i vandområdeplanerne i de kommende år. Herning Kommune har samlet set 27 indsatser i vandløbene, hvor de fysiske forhold skal forbedres gennem restaurering af vandløbene. Indsatserne var alle udpeget og prioriteret af enige vandråd.

Fælles for alle indsatser er, at de er fuld finansieret af tilskud fra staten. Restaureringsindsatserne fordeler sig på udlægning af gydebanks, genslyngning, åbning af rørlagte strækninger, etablering af okkeranlæg og fjernelse af spærringer. Herning Kommune har pt. gennemført, eller har igangsat, 10 projekter ud af de 27 projekter, der skal gennemføres inden udgangen af 2020. Der er indsatser for omkring 50 millioner kroner i Herning Kommune, fordelt på de 27 projekter.

Parker og bynære grønne områder

Byens grønne områder bidrager på mange måder til bedre byer og byder på mange rekreative muligheder som motion, leg og offentlige arrangementer. Der er fortsat fokus på tværgående samarbejde om løsning af fælles grønne projekter til forskønnelse af byer og landsbyer i Herning Kommune. Driftsniveauet i byens grønne områder tilpasses løbende, så den samlede budgetramme holdes. Området får mange borgerhenvendelser omkring fastlagt plejeniveau for driften af grønne områder, græsslåning m.v.

I 2020 er der fortsat fokus på etablering af "vild med vilje" i parker og bynære grønne områder.

Klimatilpasning

Der arbejdes i 2019 fortsat med løsninger, som bidrager til, at kommunens klimastrategi realiseres, så vi undgår voldsomme skader som følge af, at vi får flere og kraftige skybrud og stigende grundvand.

Projekter skal fungere som både vandmagasin og naturområde og derved også opfylde rekreative behov for kommunens borgere. Herningsholm Å løber øst, nord og vest for Herning By og modtager her store mængder overfladevand fra både Herning og omegnsbyerne og fra et stort landbrugsopland. Formålet med projekterne er at forsinke overfladevand fra oplandet for at sikre større kapacitet i Herningsholm Å. Ved at forsinke overfladevandet minimeres risikoen for, at vandløbet går over sine breder og oversvømmer dele af Herning og landbrugsarealer nedstrøms Herning by.

Nationalpark Skjern Å

Ringkøbing-Skjern Kommune og Herning Kommune har siden 2017, og med Ringkøbing-Skjern som tovholder, igangsat en proces for etablering af en fremtidig Nationalpark Skjern Å.

Det forventes, at arbejdet udbredes til at omfatte alle de berørte lodsejere og øvrige interessenter, så der kan færdiggøres et samlet oplæg til en kommende nationalpark omkring Skjern Å, der også rummer andet og mere end det tidligere forslag.

Formidling

Vi laver formidling på flere "kanaler". Det bidrager til, at brugere kan finde relevante oplysninger om natur- og friluftstilbud. Vi synliggør nye tiltag og formidler emner, der også på tværs bidrager til bevægelse og læring. Dette giver mulighed for oplevelser og samvær. Der opføres et nyt undervisningslokale i Løvbakkerne, som ud over naturskoleformål også skal anvendes til genbrugs- og affaldsformidling samt øvrige aktiviteter. Der arbejdes fortsat med formidling og markedsføring af kommunens natur og grønne områder, samt naturcentre. Derved får flere mulighed for at benytte sig af de opdaterede kommunale tilbud.

Økonomi

1.000 kr., 2019-priser		Regnskab 2018	Budget 2019	Budgetforslag 2020 (foreløbig)
Funktion	Funktionstekst			
00 28 20	Grønne områder og naturlegepladser	21.940	21.810	22.014
00 32 35	Andre fritidsfaciliteter	10	0	0

00 38 51	Natura 2000	448	595	442
00 48 71	Vedligeholdelse af vandløb	6.140	6.416	6.345
I alt		28.539	28.821	28.801

Note: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total.

Moderniserings- og effektiviseringsmuligheder

Ændring af plejede grønne arealer (vild med vilje). Vild med vilje er en måde at lade græsser og urter vokse lidt vildere, til glæde for sommerfugle og vilde bier. Formålet er at opnå en mere rig og mangfoldig natur, med et mere varieret blomsterflor henover året, der kan sikre nektar og pollen til insekterne. Det giver også borgerne mulighed for at opleve en mere vild natur i byerne. Områderne får lov at vokse vildt, og plejes ofte kun med højest to årlige høslæt. Høet bliver hovedsageligt samlet sammen og fjernet fra arealet. Denne form for pleje skaber plads til en mere mangfoldig natur, hvor nøjsomme og mere sjældne arter kan trives. Ofte kan der være en eksisterende frøpulje i jorden, som "vækkes" og spirer, når et areal overgår til denne driftsform.

Effektivisering af affaldshåndtering ved grønne områder, effektivisering af bjørneklobekæmpelse langs vandløb samt nedklassificering af vandløb.